

Novi list, 6. svibnja 2005.

JORGE FUENTES MONZONIS-VILALLONGA, VODITELJ MISIJE OESS-a U HRVATSKOJ

Za pomirenje treba puno vremena

Razgovarao Marin Smolčić

GOSPIĆ - Na čelo Misije OESS-a u Hrvatskoj u svibnju je došao Španjolac Jorge Fuentes Monzonis-Vilallonga. Zamijenio je Petera Semnebya čiji je mandat od strane Republike Hrvatske i OESS-a ocijenjen odličnim, s postignutim velikim pomacima u savladavanju brojnih teškoća na terenu. Jorge Fuentes u diplomatskim krugovima slovi kao vrlo uspješan i taktičan čovjek, osoba koja svojim velikim životnim i radnim iskustvom može savladati izazove pred kojima će se naći na novoj funkciji. Njegov prvi službeni posjet Ličko-senjskoj županiji i gradu Gospiću iskoristili smo da nam okvirno predstavi način na koji će djelovati kroz OESS, posebice na području Like gdje se rat manifestirao u svom najstrašnijem obliku.

Koliko poznajete ukupno političko ozračje na ovom području?

Mislim da sam u ovo kratko vrijeme saznao dosta toga o situaciji u vašoj zemlji. I što više doznajem, to više uočavam kompleksnost situacije. Hrvatska je prošla kroz vrlo okrutan rat. Trebat će puno truda i dobre volje kako bi se nadišli problemi i sve što je rat ostavio iza sebe. Što se tiče vremena, mislim da je devet godina malo za izlječenje ratnih trauma. Hrvatska realnost danas jest ubrzano približavanje Europskoj uniji i novom prosperitetu. Iskreno se nadam da će do kraja godine Hrvatska započeti s pregovorima o pristupanju Uniji. To bi značilo da bi Hrvatska oko 2009. godine mogla postati punopravna članica Europske Unije.

Gospić još u ruševinama

Što se konkretno tiče Ličko-senjske županije, poznata mi je činjenica da je prije Domovinskog rata na ovim prostorima živjelo gotovo 80 tisuća ljudi, a sada živi oko 55 tisuća. Župan ličko-senjski i gradonačelnik Gospića složili su se da se gospodarska situacija od rata poboljšala. Ratna razaranja bila su ogromna: no od tada su obnovljeni mnogi gospodarski objekti, infrastruktura, škole i bolnice. Ipak, još uvijek postoje problemi koji do sada nisu mogli biti riješeni. Obišao sam dio Gospića u kojem su prije rata uglavnom živjeli Srbi koji je dobrim dijelom još uvijek u ruševinama. Zapušteno je i oštećeno također i pravoslavno groblje. Obnova groblja ne bi zahtijevala velika sredstva, a predstavljala bi vrlo humanu i simboličnu gestu. Predstavnici lokalnih vlasti slažu se da problemi još uvijek postoje, a mi iz OESS-a smo tu kako bismo pomogli koliko god možemo.

Na koja pitanja ćete staviti težište tijekom svog mandata ?

Glavno težište na koje ću obratiti pozornost je pomoći Hrvatskoj da ispuni ekonomske i političke kriterije iz Kopenhagena. U tom pogledu, usredotočit ću se na sveobuhvatno pružanje pomoći Hrvatskoj pri ulasku u EU. Bit ćemo vrlo ponosni dati svoj doprinos u postizanju tog cilja. Hrvatskom predsjedniku, premijeru i ministrici vanjskih poslova već sam rekao da u Hrvatskoj nećemo ostati ni dan duže nakon ispunjenja ovih ciljeva. Neki od važnijih problema na koje se ovdje koncentriramo mogu se riješiti vrlo brzo. Spomenut ću, na primjer, demokratizaciju medija i policije, te razvoj civilnog društva. Neki su problemi zahtjevniji i trebat će više vremena kako bi se riješili. To su problem izbjeglica, obnova kuća, suđenja za ratne zločine i izborni zakon.

Olakšavanje suživota

Na koji će način OESS djelovati u budućnosti na širem području Like?

Lika je vjerojatno jedan od najatraktivnijih područja Hrvatske. Proveo sam nekoliko sati u prekrasnom Nacionalnom parku «Plitvička jezera» i iskreno mislim da je teško naći tako lijepo mjesto u svijetu. Ali, istovremeno, u ovom dijelu Hrvatske rat je bio osobito okrutan. Razaranja su bila velika, mnogo ljudi je poginulo. Veliki dio suđenja za ratne zločine odnosi se upravo na ovo područje. Ured OESS-a u Gospiću vrlo je aktivan i nastoji pomoći u svakom mogućem pogledu. Koliko sam mogao čuti, županijske vlasti izuzetno su susretljive i spremne djelovati, kao i surađivati s OESS-om, te mi je čast što im ovom prilikom mogu odati priznanje.

U kojoj je mjeri na ovim prostorima moguć iskreni suživot?

Uvijek sam smatrao da je pomirenje zadaća za koju treba puno vremena. Treba započeti s opraštanjem i tolerancijom. Mislim da Hrvatskoj ide u prilog to što je civilizirana zemlja sa civiliziranim stanovništvom, gdje se, unatoč okrutnom ratu, međunarodni odnosi poboljšavaju i normaliziraju. Zvuči nevjerovatno da ljudi koji su se ovdje ubijali prije desetak i više godina danas mogu razgovarati jedni s drugima. Ratovi su vođeni diljem svijeta. Tako je i u Španjolsku prije 70-ak godina vođen građanski rat. Integracija u EU i NATO svakako će pomoći u rješavanju problema suživota.

Što u svome poslu očekujete od lokalnih vlasti na terenu?

Očekujem gotovo sve jer ne mogu raditi svoj posao bez suradnje vlasti. Zato sam i predsjedniku i premijeru rekao: pomozite mi, kako bih vam pomogao. Držim da su vaše vlasti na svim razinama spremne na dobru suradnju, da su nas dobro primile i da su zadovoljne našim radom, što predstavlja zdrav temelj vrlo uspješne suradnje. Ponosan sam što je premijer Sanader posjetio sjedište Misije u Zagrebu i izrazio naklonost prema radu OESS-a. Premijer Sanader shvaća zašto smo ovdje. Isto tako postoji obostrana želja da Misija OESS-a što prije završi s radom.